

LØGTINGSINS UMBOÐSMAÐUR

Tórshavn, tann 11. februar 2002
J.Nr.: 200100045 / 9
(at tilskila í svari)

Álit

viðv. klagu frá Sjóðvarpi Føroya um, at Løgmannsskrivstovan hevur noktað at lata innlit í upprit frá telefonsamrøðu 7. august 2001 millum Anfinn Kallsberg, løgmann og Poul Nyrup Rasmussen, forsætisráðharra.

Sjóðvarp Føroya hevur við skrivi, dagf. 10. aug. 2001 sent mæð soljóðandi klagu:

"Kæra um avgerð hjá løgmannsskrivstovuni viðv. almennum innliti í uppriti um telefonsamrøðu 7. august 2001 millum Anfinn Kallsberg, løgmann og Poul Nyrup Rasmussen, forsætisráðharra.

Hervið verður kært um omanfyrirstandandi.

Í fyrsta lagi, tí lögmaður alment í fleiri førum vísir til júst hesa samrøðuna, sum avgerandi í aktuelli politisku gongdini.

Í øðrum lagi við tí grundgeving, at løgmannsskrivstovan seinastu árin í heilum hevur sent almenninginum tey skriv, sum lögmaður og landsstýrismenn hava skrivað ella móttikið frá danska forsætisráðharranum og øðrum ráðharrum. Júst hendan telefonsamrøðan má metast javnt við eitt brævaskifti.

Í triðja lagi nevni eg, at um ikki ber til at fáa innlit í alt uppritið, so átti at verið møguligt at fingið innlit í teir partar, sum lögmaður hevur umrøtt alment."

Viðlagt klaguni var svar Løgmannsskrivstovunnar uppá fyrispurningin um innlit frá SVF. Svárið er sent SVF við telduposti 10. aug. 2001 og er soljóðandi:

"Víst verður til telefonsamrøðu okkara hin 8. august 2001, har tú biður um innlit í upprit um telefonsamrøðu millum løgmann Anfinn Kallsberg og forsætismálaráðharran Poul Nyrup Rasmussen.

Løgmannsskrivstovan metir ikki, at umsókn tín kann verða gingin á mæti. Hendan avgerð okkara er grundað á, at vit meta, at nevnda skjal er innanhýsis arbeiðsskjal ætlað til egna nýtslu. Víst verður m.a. til § 7 í lógini um alment innlit."

Klagan varð tann 23. august 2001 send Løgmannsskrivstovuni til ummælis, eins og biðið var um at fáa umrødda uppritið latið til láns.

Løgmansskrivstovan hevur við skrivi, dagf. 14. sept. 2001 svarað mær soleiðis:

“Víst verður til skriv títt dagfest 23. august 2001, har Løgmansskrivstovan verður biðin um at koma við viðmerkingum til klagu frá Sjóðvarpi Føroya um noktan av almennum innliti í upprit um telefonsamrøðu millum løgmann, Anfinn Kallsberg og danska forsætismálaráðharran, Poul Nyrup Rasmussen hin 7. august 2001.

Fyrst er at siga, at Løgmansskrivstovan avgjórði ikki at geva innlit í áður nevnda skjal, tí dentur varð lagdur á, at talan er um eitt innanhýsis arbeiðsskjal. Slík skjøl eru ikki fevnd av rættindunum til alment innlit sambært § 7 í lógini um alment innlit.

Harafturat metti Løgmansskrivstovan, at skjalið ikki inniheldur upplýsingar um veruligar umstøður, ið eru av stórum týðningi fyri málið, og sum tí eigur at latast innlit í sambært § 11, stk. 1, hóast undantakið í § 7.

Løgmansskrivstovan metti, at skjalið heldur ikki eigur at latast innlit í við atliti at fullveldistilgongdini og viðurskiftunum við donsku stjórnina í síni heild í hesum máli. Noktan av innliti kundi tí eisini grundast á § 13, stk 1 nr. 6 í lógini um alment innlit. Av hesum fylgir eisini, at Løgmansskrivstovan heldur ikki helt, at nevnda skjal átti at latast innlit í eftir meginregluni um meirinnlit sambært § 4, stk. 1, 2. pkt. í lógini um alment innlit.

Í svari Løgmansskrivstovunnar dagfest 10. august 2001 uppá munnliga fyrispurningin um innlit í nevnda telefonupprit verður m.a. víst á § 7 í lógini um alment innlit. Tað hevði helst verið rættast, um Løgmansskrivstovan gav sær betri stundir at svara, so at grundgevingin fyri noktanini beinanvegin var meira útgreinað.

Annars er at siga, at Løgmansskrivstovan í síni málsviðgerð av hesum fyrispurningi ikki hevur tikið atlit at, hvat løgmaður hevur greitt frá í fjølmiðlunum. Hinvegin er hædd tikin fyri, hvussu Løgmansskrivstovan hevur viðgjørt fyrispurningar um innlit av innanhýsis frágreiðingum í sama máli. Løgmansskrivstovan hevur nevniliga noktað innlit í innanhýsis frágreiðingar frá samráðingarfundum millum Føroya landsstýri og donsku stjórnina við somu grundgevingum sum nevndar í hesum brævi.”

Niðurstøða

Eg havi frá Løgmansskrivstovuni fingið nevnda upprit viðvíkjandi telefonsamrøðu 7. august 2001 millum Anfinn Kallsberg, løgmann, og Poul Nyrup Rasmussen, táverandi forsætismálaráðharra, og er tað fyri mær eingin ivi um, at talan er um innanhýsis skjal, ið sambært § 7 í lógini um alment innlit sum útgangsstøði ikki er fevnt av rættinum til alment innlit.

Innanhýsis skjal kann tó sambært § 11 vera fevnt av rættinum til alment innlit, um tað inniheldur veruligar upplýsingar, sum eru av stórum týðningi fyri málið.

Eftir at hava lisið uppritið gjølla haldi eg meg ikki hava grundarlag fyri at finnast at metingini hjá Løgmansskrivstovuni um, at skjalið ikki inniheldur upplýsingar um veruligar umstøður, ið eru av stórum týðningi fyri málið. Eg havi tí ikki grundarlag fyri at finnast at, at Løgmansskrivstovan hevur noktað SVF innlit í nevnda upprit.

Noktan av innliti er ein avgerð, sum sambært § 21 í fyrisitingarlógini krevur grundgeving, um hon verður fráboðað skrivliga.

Fráboðanin fór í hesum føri fram við telduposti, og má hetta roknast sum ein skrivlig fráboðan, ið krevur grundgeving. Slík grundgeving er eisini givin, men sum tað framgongur av tí, sum er ført fram omanfyri viðvíkjandi § 7 og § 11 í lógini um alment innlit, var grundgevingin í teldupostinum ikki nøktandi. Løgmansskrivstovan hevur eisini ásannað í skrivinum, sum er endurgivið frammanfyri, at grundgevingin átti at havt verið betur útgreinað, og hesum taki eg undir við.

Eg geri tí ikki meira við málið.

Joen H. Andreassen
Umboðsmaður.